

Zónĩ jak'o Tr'unĩji Tr'opji Jmurb'epji Yeje Otrjo Yeje Nanto ñeje Yeje Otrjo Yeje Yencho kjéé kja yo Jñiñi ñeje Jmurngumĩ Añeba kja ne Mbés'è Jmurjómĩ nuyo Kompjib'epji yo Nte'e k'o kja nu padya (Versión Ejecutiva)

Ne Jmurte texe ne Tr'angumĩ Jak'o Juajñiji k'o ra Ngara a Xóñi a Jñiñi B'onrro, jak'o Zézhi yo Kjiñi k'o mamĩ kja yo Jéb'i, k'o jókĩ chu'ũ ñeje Mamĩji ngeje a Kjanu ra Tsja, xo Jak'o mamĩ k'o o Ngemeji IECM/ACU-CG-005/2026

ZÓNĨ

Yo nte'e yo xe ñatrjo, jmurte ñeje menzumĩ, nzakja nuyo Arkate B'és'i k'o Kanra a Xóñi kja yo Jñiñi ñeje Jmurngumĩ Añeba k'o kanra a mbo'o ne B'onrro kja texe nuyo nte'e, ngek'o nzi na'a ra mamĩji pjé ma b'epji ra tsjaji, pjé ma tr'ézi neji ñe pjé me ra jókiji a tr'ajñiñi, jak'o ra so'o ra eñeji xo na ngumb'és'i najo'o kja ne jñiñi, jak'o ra ëtr'ëji texe k'o ra so'o ko ne tr'ópji k'o ra unĩji ra pépjiji ne kjéé yeje otrjo yeje ñanto ñeje yeje otrjo yeje yencho kjéé.

1. Pjé ra kjaji ñeje Pjé mamĩ texe yo skuama ra kjaji

Ra mamĩji, ngemeji texeji, natrjo b'epji jmurte ñeje mamĩji pjé ra tsjaji k'o kjiñiji najo'o, jak'o ga mamĩ k'o skuama, jarga tsjapĩji ñeje/xo jak'o ga pépjiji angezeji, dya pjé ra kjapĩji o dyóji, xo ñeje dya ra sob'iji nuyo nrixu xo k'o n'año jmurte k'o pjós'iji, kja nuyo Jñiñi, Jmurngumĩ Añeba nuk'o:

a) Kjaji zónĩnte'e, jmurte, jak'o jmurĩji ra mamĩji jarga kjapĩji k'o b'epji k'o me ni jyód'ĩ ra jñanrraji k'o chu'ujña'a k'o me ni jyód'ĩ jak'o kanraji ñeje

b) Nzakja ma kjaji zónĩ nte'e, jmurte, jak'o jmurĩji ra mamĩji jarga kjapĩji k'o b'epji k'o ts'a jarga pépjiji k'o tr'ópji ne kjéé yeje otrjo yeje ñanto ñeje yeje otrjo yeje yencho kjéé.

K'o Tr'angumĩ Jmurjñiñi (DD) naja, yeje, jñii, ts'ich'a, yencho, jñincho, dyéch'a, dyéch'a naja, dyéch'a nziyo, dyéch'a ts'ich'a, dyéch'a ñanto, dyéch'a yencho, dyéch'a nzincho, dyóte yeje, dyóte ts'ich'a, dyóte ñanto, jñite, jñite naja ñeje jñite jñii, ra pépjiji ngek'o ra chezheji k'o b'epji k'o pés'i pjé ra nuji nujnu, akjanu, ma ra mamĩji ja'a kja k'e Zónĩ ñeje ma ra sè'è k'e pa'a jñite naja ne dyéch'a yeje zana ne kjéé yeje otrjo yeje yencho ra kuatr'iji kja k'o pës'ëji k'o Zónĩ naja xiskuama ne Zónĩ xo ñeje jak'o pépjiji ngek'o ra so'o ra jñanrraji k'o skuama k'o xitsiji xo ra nuji jarga tsjapĩji nuyo ATR.

K'o Jmurñiji ko k'o Jñiñi ñeje Jmurngumĩ Añeba ngeji:

Álvaro Obregón, Azcapotzalco, Benito Juárez, Coyoacán, Cuajimalpa de Morelos, Gustavo A. Madero, Iztacalco, Iztapalapa, La Magdalena Contreras,

Zóni jak'o Tr'uniji Tr'opji Jmurb'épji Yeje Otrjo Yeje Nanto ñeje Yeje Otrjo Yeje Yencho kjéé kja yo Jñiñi ñeje Jmurngumí Añeba kja ne Mbës'ë Jmurjómí nuyo Kompjib'épji yo Nte'e k'o kja nu padya (Versión Ejecutiva)

Ne Jmurte texe ne Tr'angumí Jak'o Juajñiji k'o ra Ngara a Xóñi a Jñiñi B'onro, jak'o Zézhi yo Kjiñi k'o mamí kja yo Jéb'i, k'o jókí chu'u ñeje Mamíji ngeje a Kjanu ra Tsja, xo Jak'o mamí k'o o Ngemeji IECM/ACU-CG-005/2026

ZÓNÍ

Milpa Alta, Tláhuac, Tlalpan, Venustiano Carranza ñeje Xochimilco.

Nu ne zóni ra b'ib'i xo ra so'o ra janraji kja nuyo ña'a náhuatl, otomí, mixteco, zapoteco ñeje Jñatrho.

2. K'o xits'i ñeje jingua ra kjogí (2026)

Ra ñaji ma pjé ra mamíji: Nrrizi ne dyéch'a ñanto pa'a ne naja zana xo ne dyéch'a ts'ich'a pa'a ne yeje zana ne kjéé yeje otrjo yeje nanto. Ne IECM ra xitsijji jarga tsja ne zóni ko nuyo tr'ópji.

Jmurte jak'o ra ñaji ñeje ra mamíji pjé ngeje k'o dya pés'iji: nrrizi ne naja pa'a ne zana yeje xo ne dyéch'a nzincho pa'a ne kjéé yeje otrjo yeje nanto. K'o ATR so'o ra zóni na jmurte ngek'o ra jñanraji k'o chu'ujña'a ñeje k'o me ni jyód'i nuyo jñiñi, nuk'o ma ra ñanraji ra opjiji kja k'e Skuama k'o o ngemeji.

Jmurte jak'o ra ñaji ñeje ra mamíji jarga pépjiji: Nrrizi ne naja pa'a ne zana yeje xo ne dyéch'a nzincho pa'a ne nziyo zana ne kjéé yeje otrjo yeje ñanto. Ra mamíji k'o ts'ab'épji, naja ne kjéé yeje

otrjo yeje ñanto k'i na'a ne kjéé yeje otrjo yeje yencho.

Numa k'o ATR kja ne Jñiñi Añeba manji ngeje a kjanu so'o ra dyórjiji na xiskomí ra pjós'i ne DD ngek'o ra pjós'i ra pépjiji ra dyëtr'ëji k'o zóni jmurte jak'o ra mamíji jarga pépjiji.

Ra jyód'iji jarga manji k'o najo'o ra juajñi, k'o ATR ra so'o:

- **Ra ngemeji k'o ts'ab'e'ji:** Ra juajñiji k'o ts'ab'épji, k'o ra tsjaji jak'o ra dyëtr'ëji k'o b'épji ko k'e tr'ópji texe yo nte'e yo kjéé **yeje otrjo yeje ñanto ñeje yeje otrjo yeje yencho.**

- **Ra mbës'ëji k'o o ngemeji:** Ra peñeji k'o ts'ab'épji kja jmurjñiñi xo kja Tr'angumí k'i mamí pjé ra Tsjaji (ODA) ngek'o ra mamí kjo na jo'o a kjanu.

- **Ra mamíji kjo ra Pjóri:** Ra n'éd'ëji k'o nte'e k'o ra ngara kja nuyo **Jmurte k'o ra Dyëtr'ë ñeje ra Sítí** k'o ra jyód'i ñeje ra jñanraji k'o b'épji texe ne kjéé.

- **Ra jñuns'iji jans'i ra mezheji:** Ra jñuns'iji jingua ra nguarí o b'épji k'o kanra a xóñi ma so'o xe ra ngaraji ma ra ngeje

Zóni jak'o Tr'uniji Tr'opji Jmurb'épji Yeje Otrjo Yeje Nanto ñeje Yeje Otrjo Yeje Yencho kjéé kja yo Jñiñi ñeje Jmurngumí Añeba kja ne Mbës'ë Jmurjómí nuyo Kompjib'épji yo Nte'e k'o kja nu padya (Versión Ejecutiva)

Ne Jmurte texe ne Tr'angumí Jak'o Juajniji k'o ra Ngara a Xóñi a Jñiñi B'onro, jak'o Zézhi yo Kjiñi k'o mamí kja yo Jéb'i, k'o jókí chu'ú ñeje Mamíji ngeje a Kjanu ra Tsja, xo Jak'o mamí k'o o Ngemeji IECM/ACU-CG-005/2026

ZÓNÍ

na ts'a k'í ra mamíji dya je a kjanu xo ma dya ra jyéziji ra tsjaji k'e b'épji.

Jingua ra pjótr'iji: K'o ATR ra pjótr'iji k'o jmurte jak'o ra mamíji kjo ja'a ra pépjiji jak'o kanra na punkji nte'e kja ne jñiñi, ma xe b'ézhi **dyéch'a ñeje dyéch'a ts'ich'a pa'a ma ra sējē.**

Ra mbës'ë k'o ts'a kja Jmurte k'o mamí pjé ra tsjaji (ODA): Nrrizi naja pa'a ne yeje zana xo dyóte pa'a nziyo zana ne kjéé yeje otrjo yeje ñanto.

Ra mamíji jarga pépjiji yo ts'ab'épji: Nrrizi dyéch'a ñanto pa'a ne yeje zana xo dyéch'a nzincho pa'a ne ñanto zana ne kjéé yeje otrjo yeje ñanto, yo Jmurte xo k'o ODA ra édyiji kjo najo'o pépjiji, k'o jókí chu'ú ñeje k'o tr'opji k'o mamíji ngeje.

3. K'o kjiñiji k'o Ts'a

Ra kortpíji ñi'i ma ra mamíji ja'a najo'o, k'o ts'ab'épji k'o ne'e ra pépjiji nuyo:

K'o tr'uniziji Texe nuyo nte'e: Ra zézhi o zakí nuyo nte'e ñeje ra so'o ra kjogíji texe yo nte'e kja Jñiñi xo Jmurngumí Añeba.

K'o me na jo'o: Ra ngeje najo'o, ra so'o k'o jókí chu'ú, ñe s'iya ne xoñijómí ñeje k'o tr'ópji k'o so'o.

Jak'o ga mamí Jak'o Kortpíji Nguenrra yo Jód'í kjo ra Ngara a Xóñi a Jñiñi B'onro **TECDMX-JEL-295/2025, TECDMX-JEL-309/2025 ñeje TECDMX-JEL-330/2025**, k'o ts'ab'épji kja yo Jñiñi ñeje Jmurngumí Añeba ra tsjaji jak'o mamí k'o jéb'i Jmurí punkji jñiñi nuyo:

a) **Pjé b'ib'í a Xoñijómí ñeje dya kjo ts'as'í ra kjogí:** K'o ts'ab'épji so'o ra pjós'í texe yo jñiñi. K'o neji jarga pépjiji so'o ra jizhiji ra pés'i ra jyézi ra kjogíji texeji dya kjo ra tsjas'íji, ra kja'íji ra pépjiji texeji ñeje ra jyód'íji ra pe'eji texe k'o nte'e, kja nuyo jñiñi xo Jmurngumí Añeba.

b) **Ja ga nu'uji Texe yo nte'e:** ra nuji jarga zézhi ma kompíji, ga chezhe nuyo nte'e ñeje ma jókíji k'o tr'ézi ñeje k'o tr'angumí kja nuyo jñiñi, jmurngumí Añeba.

c) **Texe k'o Me na Jo'o:** Texe k'o neji ra tsja najo'o, k'o jókí chu'ú, ñe s'iya ne

Zóni jak'o Tr'uniji Tr'opji Jmurb'épji Yeje Otrjo Yeje Nanto ñeje Yeje Otrjo Yeje Yencho kjéé kja yo Jñiñi ñeje Jmurngumí Añeba kja ne Mbës'ë Jmurjómí nuyo Kompjib'épji yo Nte'e k'o kja nu padya (Versión Ejecutiva)

Ne Jmurte texe ne Tr'angumí Jak'o Juajniji k'o ra Ngara a Xóñi a Jñiñi B'onro, jak'o Zézhi yo Kjiñi k'o mamí kja yo Jéb'i, k'o jókí chu'u ñeje Mamíji ngeje a Kjanu ra Tsja, xo Jak'o mamí k'o o Ngemeji IECM/ACU-CG-005/2026

ZÓNÍ

xoñijómí ñeje k'o tr'ópji k'o so'o kja ne Jmurjñiñi xo k'o ODA.

d) **Dya kjo ra Jyézi ra tsja k'o ra Tsja angeze:** K'o tr'ópji k'o kja p' ra pépji texeji dya ra so'o ra tómi k'o dya p's'i nuyo nte'e, je ngeje ne Jmurjñiñi nu ra nu'u ra dyak'iji (nzakja: sibi a mrañi, k'o jmuti kañab'i, k'o tagi yo pjiño ñeje k'o nrañi k'o najo'o).

4. Mbës'ë na d'adyo Ts'ab'épji

Ma dya ngeje najo'o k'e ts'ab'épji k'i o p's'éji ma xo manji dya jo'o k'o ATR so'o ra mbës'ë jñi d'adyo ts'ab'épji ra p's'éji ja ga sètr'éji.

Ma nu k'o pèrtpè ra mamíji dya jo'o so'o ra mbës'ëji ts'ich'a pèrtpè ja ga sètr'éji.

5. Ra sítiji ñeje ra Dyètr'éji

K'o ATR ra mamíji ra sítiji ñeje ma ra dyètr'éji nuk'o ts'a ma ra kja p'ji ko nuyo:

Nte'e: So'o ra natsje xo punkji nte'e k'o ra sítí ñeje ra ñanraji ra dyètr'éji yo b'épji ne ts'ab'épji.

Jmurte: k'e jñiñi xo k'o jñiñi xo Jmurngumí Añeba ra p's'ë na jmurte k'i

ra nu'u ra nguarí k'o ts'ab'épji ra tsjaji najo'o.

Arkate: So'o ra natsje xo janzi'i arkate k'o ra nu'u yo ts'ab'épji.

6. Ra pjiñi ra dyètr'éji yo ts'ab'épji

Yo Jmurjñiñi so'o ra mbiriji yo b'épji ne kjéé yeje otrjo yeje ñanto ma ra mbiri ne yeje jmurzana ne kjéé xo ñeje k'o ts'ab'épji k'o ra tsjaji ne kjéé yeje otrjo yeje yencho, ma ra mbiri ne naja zana.

7. Nuk'o ra xits'i jargi tsjapi ñeje pié ri tsja

K'o DD kja Jñiñi ñeje Jmurngumí Añeba so'o ra xipiji **jarga tsjapi** najo'o ma ra zini yo nrame nzincho ñexe dyéch'a jñincho nrrizi ma nonixi xo ma mberxi, ma xabaro nrrizi nzincho xo dyéch'a nziyo nrame.

Otr'i ra nzhoji na skuama jak'o oriji najo'o

Nuyo ATR, ne IECM ra jichi, k'o tsja ñeje ra tsjapi ra pépji jak'o pjé oriji ngek'o ra manji jingua, ngextrjo, k'o ra jñanraji.

Zóni jak'o Tr'uniji Tr'opji Jmurb'épi Yeje Otrjo Yeje Nanto ñeje Yeje Otrjo Yeje Yencho kjéé kja yo Jñiñi ñeje Jmurngumí Añeba kja ne Mbés'è Jmurjómí nuyo Kompjib'épi yo Nte'e k'o kja nu padya (Versión Ejecutiva)

Ne Jmurte texe ne Tr'angumí Jak'o Juajñiji k'o ra Ngara a Xóñi a Jñiñi B'onro, jak'o Zézhi yo Kjiñi k'o mamí kja yo Jéb'i, k'o jókí chu'ú ñeje Mamíji ngeje a Kjanu ra Tsja, xo Jak'o mamí k'o o Ngemeji IECM/ACU-CG-005/2026

ZÓNÍ

Pjótr'iña: Ne IECM ra pjótr'iña ne zóni kja jak'o pès'èji skuama yo Tr'angumí, mbèsmexa juensibi xo ra mbós'i ra pjótr'iña nuyo zóni jak'o jmurí na punkji nte'e kja yo Jñiñi, Jmurngumí Añeba.

8. Tr'angumí k'o pjóxki

Ne IECM ra mbóxki ra xitsji janzi tr'opji ra dyakiji ne Tr'angumí nu pjóri yo tr'opji ñe Mamí janzi ra Tr'uní, ko nuyo Jmurjñiñi, ra mamí jarga dyètr'èji najo'o ñe kjo ra tr'uní k'o tr'opji nuyo ts'ab'épi, akjanu k'o dya ne'e ra dyètr'èji nuyo b'épi.

9. K'o dya ne ra Tsja

K'o ATR ñeje k'o jmurte kja yo Jñiñi ñeje Jmungumí Añeba xamaji k'o pès'iji ma neji ra mamíji dya jo'o ga tsjaji ne Zóni nte'e a mbo'o **yo nziyo pa'a** ma ra kjógi k'o xipjiji a kjanu ra tsja'a.

Ne Tr'angumí jako Juajñiji k'o ra Ngara a Xóñi ra xits'iji pjé ri tsja ko ne Kompjiña 55 2652 0989, nrrizi ma nonixi xo ma nrromgo ma zini nzincho ñeje dyéch'a yencho nrrame.

Texe ne Zóni, k'o skuama ngek'o ra jñuns'iji yo ts'ab'épi ñeje texe k'o pès'i

k'o ra tr'uní k'o tr'opji k'o ra pépji, so'o ra nuji kja ne xiskuama ne juensibi kja ne Tr'angumí Jak'o Juajñiji kjo ra Ngara a Xóñi <https://www.iecm.mx>, kja ne Mbèsmexa juensibi yo Kompjib'épi Texe yo nte'e <https://plataformaciudadana.iecm.mx> ñeje jak'o kanraji nuyo jñite jñii Tr'angumí Jmurjñiñi.